

Falugyűlésen

Szépül, gyarapodik Tardosbánya

Új utca — beköltözőknek

Tardosbányán

is a község egyik legfontosabb fóruma a falugyűlés. Jelzi ezt az is, hogy a legutóbbin a település lakói közül csaknem 240-en jelentek meg. Ott volt Mokri Pál, országgyűlési képviselő, a megyei tanács nyugalmazott elnöke, Nagy Sándor, a tatabányai városi tanács vb-titkára, Guzmics Lajos, a népről tatabányai városi bizottságának szlovák nemzetiségű lakosok titkára.

Tardosbányát többségében lakják, s ezért is kedves színteljes volt a falugyűlés kezdetének a Vörösmárvány Táncegyüttes mellett néhány hónapja alakult tizenöt tagú asszonykórus műsora. Szlovák népdalokat énekeltek, majd Zichó Károly, a népről tatabányai községi bizottságának titkára nyitotta meg a fórumot. Köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót Kun Zsigmond tanácselnöknek.

A község vezetője az elmúlt évi eredményekről, illetve az egy évvel ezelőtti falugyűlésen felvetett gondok orvoslá-

sáról adott számot, majd ismertette Tardosbánya, illetve társközsége, a német ajkú Vértestolna idej terveit. Előjáróban Kun Zsigmond hangsúlyozta: 1983-ban 6,4 millió forinttal gazdálkodhattak, amiből 3,2 millió forint volt az állami támogatás, a többi saját forrásból került ki. Figyelmüket elsősorban a lakosság alapellátására fordították. A rendelkezésre álló összegből megfelelően üzemeltethették a közintézményeket.

Fejlesztésre 2,1 millió forintot költöttek az elmúlt esztendőben tovább szépült, gazdagodott. Két közúti csomópontot korszerűsítettek, a társközségben pedig hidatervezés épült a tatabányai Közüti Igazgatóság támogatásával. Saját beruházásból megkezdtek az orvosi rendelő építését, amire tavaly csaknem 800 ezer forintot költöttek. Portalanították a Csalogány és a Jánosik utcát. Rendezték a községi szemételepet, bekerítették, s utat vezettek hozzá. Tovább épült a községi vízmű is, tavaly itt 15 millió forint értékű szövetkezet összefogásával megépült egy 2400 négyzetméter alapterületű szerelőcsar-

nok és festőműhely, ahol a közeljövőben száz új munkahelyet alakítanak ki. A tanács pedig a község lakói, illetve a beköltözők számára negyven új házhelyet utcaút nyitott, ösztönözve a település népesség-megtartó erejét. (Az új utca a község szülőföldének, Fekete Lajos turkológus akadémikusnak a nevét viseli majd.) S segítve azon törekvését megvalósítását, hogy a jelenlegi lakosságszám — 1686 —, a 90-es évek elejére megközelítőleg 2000-re gyarapodjék.

Tardosbánya és Vértestolna az elmúlt esztendőben tovább szépült, gazdagodott. Két közúti csomópontot korszerűsítettek, a társközségben pedig hidatervezés épült a tatabányai Közüti Igazgatóság támogatásával. Saját beruházásból megkezdtek az orvosi rendelő építését, amire tavaly csaknem 800 ezer forintot költöttek. Portalanították a Csalogány és a Jánosik utcát. Rendezték a községi szemételepet, bekerítették, s utat vezettek hozzá. Tovább épült a községi vízmű is, tavaly itt 15 millió forint értékű szövetkezet összefogásával megépült egy 2400 négyzetméter alapterületű szerelőcsar-

ve a lakosság társadalmi munkájával. Ugyanitt vízelvezető árkot is kialakítottak. Felújították a tűzoltószertárakat és a tanácsházat. Egy-egy magánvendéglő, zöldséges, virág- és fodrászüzlet nyílt a községben, az idén pedig egy magán TÚZÉP-telep épül.

A falugyűlésen

— ahol heten mondták el véleményüket — szó volt az idej tervekről is. Az év végére befejeződik a vízmű építése. Az általános iskolában vízszelvény készült, s rendezik a Kossuth Lajos és az Ofalator, Vértestolnán pedig a Petőfi utca egy részét. A társközség orvosi rendelőjében vízszelvényt alakítanak ki, s egy gyermekvizsgáló szobát. A tatabányai orvosi rendelő is elkészül az idén, a felnőtt mellett gyermek-, valamint anya- és csecsemőgondozó is lesz benne. Ugyanitt úgynevezett kézi gyógyszerterápiát létesítenek, hogy ezertül ne kelljen a község lakóinak Tatabányára utazniuk 28 forintért busszal, pár forintos gyógyszerért.

(Botlik)

Tavaszcímzés a Környei Mezőgazdasági Kombinátban

Szórva vetik a búzát

Még javában tart a tél, sőt, ha pontosak akarunk lenni, igazából csak most támad. Ezért kissé korainak tűnhet, hogy a tavaszi munkákra való felkészüléssel kapcsolatos teendőkről faggattuk a Környei Mezőgazdasági Kombinát növénytermesztési vezetőjét, aki elmondta, hogy bizonyos munkálatokra nemcsak felkészültek már, hanem el is kezdték.

Megrendelték a műtrágyákat. Ebben az évben csak fejtátrágyát, indító- és mikroelemtrágyát kellett rendelni, mert a gondos gazdálkodás eredményeként, az alaptrágyázás az elmúlt évben megtörtént.

Hogy a munkálatok valóban megindultak, erre példaként az őszi árpa és az őszi

búza fejtrágyázásának megkezdését lehetne felhozni. A két növényre 325 hektáron, illetve 1321 hektáron foglalkoznak.

A gépek javításával, az alkatrészellátással kapcsolatban elhangzott, hogy a gazdaságban már a különböző munkálatok befejezése után — talajjelölés, vetés stb. — azonnal hozzálátnak a karbantartáshoz. Miután az a javítások szempontjából nem számít fő idénynek, minden szükséges alkatrészt be tudnak szerezni. A természetes holtidényben nem küszködnek alkatrészhányattal, és a szükséges felújításokat akadálytalanul elvégezhetik. Mindez „csak” szervezés kérdése és más nagyüzemek ál-

tal is követendő példa lehetne.

Beszélgetésünk során felvetődött a vetőmagellátás és -beszerzés problémája, hiszen ez is fontos része a tavaszi munkákra való felkészülésnek. A gazdálkodó szakember tájékoztatójából kiderült, hogy a kombinát egyik fő növénye a kukorica. A jól bevált Pioneer 3732-es fajta ebben az évben korlátozott mennyiségben kapható. Ez azonban nem okoz problémát, mert lehetőség nyílik a fajtaösszetétel változatosabbá tételére.

Egy szakmai újdonság szélesebb körben történő bevezetése is ennek az évnek a feladata lesz. A búza szórva-vetéséről van szó. A művelet során a hagyományos vetőgé-

pek helyett egy kissé átalakított műtrágyaszórót alkalmaznak. Előnye az eljárásnak, hogy energiatakarékos és önköltség-megtakarítással is jár. És ez, ugye, a mai gazdasági helyzetben nem mellékes?

Termesztési szempontból, a tenyésztés területén tövenként egyenletesebb, de a módszer inkább kötöttebb talajokon javasolt. Fontos gazdasági jellemzője még, hogy egy traktor 10 óra alatt 100 hektárt tud bevetni, míg hagyományos vetés esetén ez a teljesítmény csak 60–70 hektárra tehető. Ezt a módszert már a múlt évben kipróbálták és most szeretnék nagyobb területen alkalmazni.

Petrik József

Arc közlő

Mélyek a gyökerek

— Hetvenkét éves vagyok. Ma ez még nem kor — nevet vidáman. — Mi lenne, ha mindenki, aki nyugdíjba megy, feladná amit addig csinált?!

Visszakanyarodik a múltba, amikor megalapították a földművelésügyi minisztériumot. Beszél Venczák Józsefről, Szilágyi Györgyről, Pongrácz Sándorról, az elsőkről, akik felismerték a szövetkezés jelentőségét. Akkor még egészen más volt az „adminisztrációs helyzet”, az 1946 őszén megnőtt boltból és az italboltból ő szedte be a pénzt, s vitte hitelszövetkezetbe. Akkor is az volt a földművelésügyi minisztérium alapfunkciója, ami ma — biztosítani az áruellátást, a falu kenyerét.

— 1952-ben azt mondták, egész állásban kell betölteni a pénztárosi munkakört, akkor aztán már nem vállaltam. Egyéni gazda voltam, volt munkám egész nap. Aztán be-
léptem a tsz-be, brigádvezető

voltam, majd sertésenyésztő, végül főkönyvelő. 1976-ig önálló tsz volt itt, aztán egyesült az Oroszlány vidéke név alatt több más, apró tsz-szel együtt. En még megcsináltam a végső számadást, aztán nyugdíjba mentem.

— De itt se nyughat — mondja a felesége. — Alig van ideje, mert hol ide, hol oda kell mennie, hol ezt intézni, hol azt.

— Ez az élet! Harmincöt kertbarát van a községben, én vagyok a kör elnöke. Előadásokat hallgatunk, kirándulunk, fizelgetjük egymás termékeit, kellemes elfoglaltság. Aztán 1976 óta az Afész helyi intéző bizottságának is elnöke vagyok. Kéthavonta tartunk ülést, beszámoltatjuk a boltvezetőket, ellenőrzéseket vezetünk, a tapasztalataikat jelentjük a Vértessalja Afész illetékeseinek. A községben fontos szerepet tölt be a víztársulás, ott is elvállal-

tam az ellenőrző bizottságban az elnökséget.

Az udvar végében tekintélyes gazdaság. Egy hold kert, 125 öl szőlő, tíz ház, négyet most adott le. Nem unatkozik.

— Néha sok is, amit csinálnom kell, de az a véleményem, hogy faluhelyen végül is nincs igazi nyugdíjas, aki csak sétál, mert ezer dolog van itthon és a szervezetekben. Munka nélkül nem is lehet élni. Ünnepek akkor van, ha együtt a család. Egyik menyem itt az iskola igazgatója, vele sokat elbeszélgetünk a falu közös dolgairól. Egy fiam még nőtlen, mondhatnám a gyerekeimnek, hogy segítsenek, de ezt csak akkor kérem, ha valami munka szorít. Bírom magam, szeretem az elfoglaltságot, s azt hiszem, amíg erőmből telik, dolgozom.

Ádám Éva

(Fotó: Fedor Zsolt)

Jegyzet

Egymilliárd...

Még mindig kell a jó könyv, sőt, egyre több kell belőle. Nem tűnik el mindennapjaink világából a „Gutenberg-galaxis”, inkább egyre terjed; ma már nincs család könyvek nélkül. A könyvtárak egyre emelkednek, de ennek ellenére évről évre több könyv jelenik meg — és fogy el. A Könyvtérképző Vállalat tavalyi forgalma meghaladta az egymilliárd forintot, 150 millióval teljesítve túl ezzel az 1982-es évet. Nem csak az áremelkedésnek köszönhető ez. Tovább emelkedett az eladott kötetek száma is: a könyveknek csaknem egyharmadát a könyvtárak kapták. Talán a legjelentősebb eredmény, hogy a szövetkezeti könyvhálózat útján már a legkisebb településekre is eljut a könyv: tavaly a falvakban 300 millió forint értékű volt az áfész-forgalom.

Az elsősorban művelődési intézményekre épülő, és azok tevékenységi körébe beépülő könyvterjesztő hálózat még csak egyéves, de már száz árusító egységet nyitottak többek között Tatabányán, a megyei művelődési központban. A könyvárusítás mellett ezeken a helyeken rendszeresen szervez a KÖNYVÉRT író-olvasó-találkozókat, ankétokat, kiállításokat, műsorokat.

A vállalat megpróbálja felidézni a régi könyvesboltok hangulatát, ezért egyre gyakrabban szervez az üzletekben dedikációs, irodalmi összeállításokat és könyvbemutatókat. Szükség van erre, nem szabad engedni, hogy a könyv rangja az egyszerű árucikk szintjére süllyedjen, hiszen jól tudjuk, több ennél.

A szocialista és a kapitalista országokból egyaránt 93–93 millió forint értékben importáltak, a magyar nyelvű, külföldön megjelent (és megvásárolt) könyvek értéke pedig tavaly elérte a 70 millió forintot. Elsősorban a csehszlovákiai Madách és a romániai Kriterion kiadóktól vetünk át kiadványokat. A nemzetiségek könyvellátása is megfelelő volt: húsz bolt 49 nemzetiségi települést látott el anyanyelvi könyvekkel.

A reprint-program beindulása bizonyára nagy örömet okozott a könyvgyűjtőknek. A már régóta hozzáférhetetlen, művelődéstörténetileg jelentős művek újrakiadása a Tudománytár nevű sorozat. Megjelent az Ögörög—magyar nagyszótár, készült Bodor Antal honismereti bibliográfiájának, Pecz Vilmos ókori lexikonjának, Szentpétery Imre: Oklevéltan és kronológia című művének és még számos ritkaságnak az utánnyomása.

A Közgazdasági és Jogi Kiadó Minerva szerkesztőségével közös vállalkozásba kezdett a Könyvtérképző Vállalat: a gyengén látók és kezdő olvasók számára úgynevezett öregbetűs könyveket fognak megjelentetni, az olvasást megkönnyítendő. Régi hiányt pótolnak majd ezek a remélhetőleg nagy példányszámban megjelenő könyvek.

A könyvterjesztés nagy akadályai volt a lassú adatfeldolgozás és ennek könyvetkezményeként a lassú terjesztés. A szakma egészét átfogó számítástechnikai rendszer kiépítésével, számítógépprogram kialakításával eltűnhetnek a gondok, talán két-három éven belül. Nem elég a könyvek gyors továbbítása, megfelelő befogadóképességű, korszerűen felszerelt raktárak is kellenek. Az INTRANSZMAS az év második felére készíti el a Dexion Salgó elemekből készült galériás állványrendszerét, ezek sürgető problémák tömegét oldhatják meg. A fizikai munka megkönnyítésére görgős szállítópályákat, emelőpadokat vásárolt a vállalat.

Ma még sok olyan nagy könyvesbolt van, amelynek raktárából az ott elhelyezett könyvek nagy részét szinte lehetetlen rövid időn belül előhozni. Olyan raktárak is léteznek, amelyek tartalmáról pontos információi senkinek sincsenek... Ez a lehetetlen állapot az előbbieken említett korszerűsítés bevezetésével remélhetőleg egyszer, s mindenkorra el fog tűnni.

A könyvek értékét nem lehet felbecsülni, hatásuk sem mérhető. Az kiszámítható, hogy egy év alatt hány millió fogy el az országban, nagyjából mire lesz igény a következő hónapokban — éveken. Ha a terjesztők jól, pontosan ki tudják szolgálni az olvasókat, akkor az „áru” jellegéből eredően szintén felbecsülhetetlen értékű szolgálatot tesz a kultúrának — kultúrálódásnak.

— mor —

Farsang végén

Lakatos Ferenc karikatúrája